

Prenova le počasi napreduje

Prenova ni le stvar občin Center ampak vsega mesta, so med drugim menili delegati na seji zbora združenega dela skupščine občine Center, ko so obravnavali gradivo z naslovom »Nekatera vprašanja prenove stavb in komunalne infrastrukture«. Prenova še vedno zastaja za planom, so menili v razpravi.

Zbor združenega dela je izrazil zahtevo, da zagotovimo pri financiranju prenove kar največjo ažurnost. Izvršnemu svetu občinske skupščine so

sklenili predlagati, da temeljito prouči pripombe, ki jih je v zvezi z obravnavano problematiko naslovlilo na skupščino predsedstva občinske kon-

ference SZDL. Iz teh pripomb med drugim povzema zahtevo, naj komite za urejanje okolja čimprej preskrbi prostorske ureditvene akte tudi za področje starega mestnega jedra, ker je brez teh dokumentov nemogoče izvajati še tako dobro zastavljen program kompleksne prenove. Dogovoriti se moramo za prednostni vrstni red, pri čemer pa moramo kot prvo upoštevati grajsko pobočje, ki grozi, da se bo zrušilo na hiše pod njim.

Nad vse zaskrbljujoči izvozni rezultati niso vzpodbudili delegatov zbora združenega dela, da bi se oglasili v razpravi. Izvoz na konvertibilno področje je namreč v letu 1986 upadel kar za 18 odstotkov v primerjavi z letom 1985. V prvih mesecih letošnjega leta se to gibanje nadaljuje. Delegati so v zvezi s tem sklenili zahtevati od gospodarske zbornice, da nadaljuje s pobudami za spodbujanje izvoza in tvorno sodeluje pri oblikovanju predpisov na tem področju.

OO ZSMS v KS le na papirju

O problematiki vključevanja mladih je bilo že mnogo napisanega, narejenega pa le malo. Problem se vleče že dlje časa. Ali je na obzorju kaka nova rešitev, o tem smo povprašali predsednika ZSMS občine Center Marka Goloba.

Povedal nam je, da so ob zadnjem kongresu temeljito obravnavali ta problem in so tako ločili med vaškimi, mestnimi in primestnimi KS. Največji problem je delovanje v mestnih KS, kjer delovanja OO ZSMS praktično ni, temveč je le bolj na papirju. Tako konkretno v občini Center deluje od dvanajstih OO ZSMS v KS le ena sama. To je dovolj zgorel podatek, ki nam daje slutiti, da je stanje res zastrašujoče. Prav zaradi tega vodstvo meni, da bi morali združiti vse mlade, iz vseh mestnih kot tudi primestnih KS v enem centru. Torej mladi z različnimi interesi naj bi bili ena celota in kot poskus se je rodil CIDM (Center interesnih dejavnosti mladih). CIDM si je pripravil res velike načrte, ki pa jih zaenkrat še v celoti ne more uresničevati, zaradi prostorskih težav. Torej OO ZSMS v KS ne bo več, vendar pa to ni tako velika škoda, saj so se mladi v KS otepali s prostorskimi kakor tudi drugimi težavami.

Prej teritorialno razdrobljena dejavnost mladih po KS naj bi se sedaj povežala v CIDM. To pa pomeni večjo povezavo med mladimi. Zatorej ne gre žalovati nad (ne)dejavnostjo mladih in OO ZSMS v KS, saj se odpirajo nove perspektive.

SEJA PREDSEDSTVA OK SZDL

Mladi morajo dobiti svoj prostor

Če bi več govorili o drugih dveh točkah, potem najbrž tudi do prve ne bi prišlo. To misel je izrekla mladinka na skupni seji predsedstva OK SZDL in CK ZSMS, ko je tekla beseda o prostovoljnem mladinskem delu in kulturni dejavnosti mladih. Prva točka dnevnega reda skupne seje pa je bila namenjena žgočim družbeno-političnim vprašanjem v zvezi z nekaterimi stališči nekaterih avtorjev v Novi reviji, osnutkom plakata za dan mladosti in drugim. Vsebinska izrečena misli pa je pomenila tole: če mladi ne bi bili toliko prepuščeni sami sebi, če bi jim posvečali več pozornosti in če bi jim omogočili bolj tvorno vključevanje v družbeno dogajanje na vseh področjih, potem najbrž tudi družbenogospodarska kriz v današnjem času ne bi bila tako težka, kot je.

Mladinsko prostovoljno delo je že dalj časa v zastoju in zato je umestno iskati nove oblike. Med drugim naj bi ponudili mladini takšne oblike prostovoljnega dela, v katerih bi prišla do izraza njihova ustvarjalnost in pri starejših tudi poklicna sposobnost.

Mladi iščejo med drugim možnost za tvorno preživljanje prostega časa in mnogi med njimi se uspešno vključujejo v razna društva. Kljub temu pa nastajajo problemi prostorske in finančne narave. Zaradi tega se je izoblikovala misel, da bi ustanovili center za interesne dejavnosti mladih, vendar pa moramo zanj najti ustrezne prostore. Predsedstvo OK SZDL se je odločno zavzelo za pomoč mladim in je sklenilo zahtevati od

občinskega izvršnega sveta naj v najkrajšem možnem času ugotovi, kje bi lahko ponudili mladim ustrezne prostore za njihovo delovanje.

Prva točka skupne seje predsedstva OK SZDL in CK ZSMS, je bila, kot smo že v uvodu povedali, namenjena političnim vprašanjem današnjega časa, ki so nastala predvsem z zapleti okrog plakata za dan mladosti ter nekaterimi stališči nekaterih avtorjev v 57. številki Nove revije. Med drugim so menili, da gre za usklajeno akcijo vseh sil, ki menijo, da je zdaj ugodna priložnost, da zrahljajo našo družbo. Tako ni slučaj, da so se hkrati pojavili problemi okrog štafete mladosti, predlogi za civilno služenje voja-

škega roka, razglabljanje o tako imenovani civilni družbi, prispevki v Novi reviji in zamisel o ustanovitvi tako imenovanega sklada solidarnosti.

V zvezi s tem so na seji še poudarili, da v resnici posvečamo premalo pozornosti mlademurodu, ki išče odgovore na številna odprta vprašanja, mi pa nanje nismo pripravljeni. Predvsem moramo opremiti naše pedagoge z resnicami, s katerimi lahko uspešno pojasnimo mladim vse kar jih zanima.

Ob vsem tem pa je bilo na seji slišati misel, da v nobenem primeru ne moremo omejevati demokratizacije, saj je prav to dejstvo tisto, ki onemogoča desničarskim silam uspešno nastopanje. Prav zaradi demokratizacije našega življenja izgubljajo nasprotniki naše družbene usmeritve veter, ki napihuje njihova lastna jadra in morajo zato najti ekscese za nadaljevanje svojega razdiralnega dela.

Na seji so poudarili, da Nova revija ponuja slovenskemu narodu v bistvu vrnitev nazaj v tisto okolje, ki ga je že prešel in obvladal. Po drugi strani pa so menili, da Novi reviji vendarle ne kaže posvečati preveč pozornosti, saj bi morali predvsem razmišljati o tem, kako naj bi hitreje odpravili gospodarske težave, s katerimi se dnevno srečujemo.

N. I.

Jubilantova zahvala

V dnevnih časopisih smo prebrali, da je naš krajan Jožef Čuden praznoval te dni zavidljivo visok jubilej – stoti rojstni dan. Ob tej priložnosti ga je sprejel tudi predsednik občinske skupščine Borut Plavšak. O njem je bilo že precej napisanega, zato danes objavljamo kopijo njegove zahvale, ki jo je naslovil na borčevsko in upokojsko organizacijo v krajevni skupnosti Gradišče.

Jubilansa 18. 3. 1984

Ljubič B. NOV in verna upokojska organizacija Gradišče Pimska 24.

Draga lepa hvala vam za lepo bogato darilo z katerim ste me nenehno obdarovali za moj 100 letni rojstni dan. Kelo sem bil vesel tega lepega darila. Za nenehno sem bil tudi poveljen da naj pridem k njim od krasotniško občine Center da naj pridem. In to sem prisel k njim so me lepo prijazno sprejeli in mi vsočili za moj 100 letni rojstni dan. Ne tudi dobro obdarovali. Med seboj smo se precej pogovarjali o goslovini o mojem življenju in me na marsikaj spraševali.

Tovariši lepa hvala hvala vam za darilo in jaz moja goslovina želiva vam vsem čistem ki ste me obdarovali da bi bili to mnogo let zdravi srečni in zadovoljni in imeli dober uspeh pri svojih organizacijah. Vas vse skupaj lepa tovarišta poudarjajo vso prijatelj gošef Čuden

Ulfka Sator

Razmišljanja ob začetku razprav o spremembah ustave SFRJ

Kot vse kaže, je razprava o spremembah ustave že polno zažvela. Po javni razpravi o kritični analizi delovanja političnega sistema socialističnega samoupravljanja je postalo vsem jasno, da se bo potrebno za uveljavitev v tej javni razpravi in v sami kritični analizi podanih ugotovitev lotiti tudi sprememb ustave. Ker je potrebno doseči za odločitev spreminjanja ustave soglasje vseh republik in avtonomnih pokrajin, je predsedstvo SFRJ dalo pobudo za spremembo ustave SFRJ, v katerega je zajelo vsa vprašanja, ki naj bi bila obravnavana v široki javni razpravi. Predvidoma bo teklo postopek celih 16 mesecev, od tega 4 mesece v obliki najširše javne razprave.

Tri skupine različnih mnenj

Že ob javni razpravi o kritični analizi so se mnenja o osnovnih vprašanjih pogosto križala. Dokaj številni so bili razpravljalci, ki so menili, da so sedanja ustavna načela in usmeritve dovoljna, vprašljiva pa je praksa,

ki je često spregledovala ustavne usmeritve in s tem pripeljala v znane težave v družbeno ekonomskem sistemu. Po njihovem mnenju so v sedanji ustavi dane zadostne usmeritve, ki pa jih v praksi nismo izvajali ali pa smo se celo odmikali od njih. To je privedlo do kriznega obdobja tako ekonomskega kot tudi v nadgradnji. Drugo skupino so tvorili zagovorniki temeljite spremembe ustave, ki je po njihovem gledanju preveč vizionarska in ne upošteva materialnih in družbenih pogojev sedanjosti. Kot tretjo skupino moram omeniti še tiste, ki jim socialistična, samoupravna naravnana in federativno oblikovana Jugoslavija ni po volji. Trdijo, da je federalizem oblika centralizma, samoupravljanje le utopija ali celo zaslon, za katerim poskuša uzurpiran režim ohraniti svojo oblast, socializem pa sistem, ki v svoji skoraj 70-letni zgodovini ni mogel dokazati svoje življenjske sposobnosti.

Raznolikost pogledov zajema torej izred-

no širok spekter, v katerega se poskušajo vsiliti celo ostanki političnih pojmovanj, ki so bili med NOB in socialistično revolucijo poraženi. Prav slednji poskušajo izrabiti našo široko odprtost in pripravljenost za demokratično razpravo, za miniranje obstoječe družbene ureditve.

Različnost pojmovanj zahteva poglobljen dialog med nosilci posameznih pojmovanj. Demokratičnost naše samoupravne socialistične družbe ga ne samo dovoljuje, ampak ga tudi zahteva. Razumljivo pa moramo ta dialog usmerjati v iskanje odgovorov na aktualna družbena vprašanja, v iskanje rešitev za izhod in sodobnih zagat. V nobenem primeru pa si kot družba, ki je z milijonskimi žrtvami izbojevala socialistični značaj družbene ureditve in federativno državno ureditev, ki temelji na enakopravnosti vseh narodov v njej, ne moremo dovoliti odpiranja vprašanj, ki smo jih v svoji zgodovini obvladali in razrešili.

Zaradi navedenega je potrebno podpreti pobudo predsedstva SFRJ, da s spremembami ustave ne posegamo v spreminjanje temeljev naše družbene ureditve, ki jih predstavljajo socialistični samoupravni sistem, federativna ureditev države in neuvrščena zunanja politika. To pa so ugotovitve, ki smo jih tudi v Sloveniji sprejeli kot stalnico našega družbenega razvoja in tvorijo izhodišče za javno razpravo o spremembah ustave tako zvezne kot tudi republiške.

Vprašanja okrog suverenosti republik

V dosedanjih razpravah je bila že prisotna težnja, da je potrebno ustavni tekst skriti, ker je sedanja ustava preobširna in često podrobno ureja zadeve, ki po svoji vsebini niso ustavnega značaja, povzročajo pa nepreglednost ustave in često tudi različna tolmačenja ali pa zaradi svoje podrobnosti onemogočajo sprotne prilagajanje družbenim potrebam. Ta pripomba je vsekakor vredna upoštevanja in jo bo veljala imeti pri konkretnih predlogih za spremembo ustave stalno pred očmi. Vendar pa samo skrajšanje ne more pomeniti posplošenja načel, zaradi česar bi lahko prišlo do dvoumljenja, kaj ustavna določba dejansko opredeljuje. Racionalnost in dolžina posa-

Najprej potrebujemo čisti zrak

Ljubljana potrebuje predvsem čisti zrak in temu bi morali podrediti vse naše delovanje. To je bila ena od misli, ki smo jo slišali na posvetu o ekologiji. Posvet je organiziral svet za urejanje prostora, komunalne zadeve in varstvo okolja pri občinski konferenci SDZL in naj bi sodil v vrsto priprav na republiško problematiko konferenco pod naslovom »Ekologija, energija, varčevanje«.

Na posvetu so opozorili, da imamo v Ljubljani in zlasti na območju naše občine nekaj velikih onesnaževalcev, med njimi Pletenino, Rog, Tribuno in Univerzitetni klinični center. Zanimivo pa je, da močno onesnažujejo zrak v Centru tudi onesnaževalci z obrobja našega mesta. To se dogaja ob inverzijah, ko onesnažen zrak z obrobja Ljubljane pritiska v Center. Najbolj onesnažen predel naše občine je Krekov trg, ki po mnenju izvedencev sploh ni več primeren za bivanje. K onesnaženemu zraku pa prispevajo poleg proizvodnih obratov še zasebna kurišča in kajpada tudi zelo gost promet.

V tujini imajo manj predpisov o varstvu okolja, vendar pa imajo zadeve bolj urejene, so med drugim poudarili v razpravi. Med drugim zdaj še vedno čakamo na prometne študije v našem mestu. Vendar pa bi morali po mnenju razpravljalcev o tej zadevi spregovoriti že prej še predno bo študija narejena. Med drugim so pozorili, da načrtovalci pripravljajo predlog za gradnjo velikih garažnih hiš v samem mestnem središču, kar pa bržkone ne bi bila primeren rešitev saj bi s tem samo privabili večje število motornih vozil in s tem tudi še bolj onesnažili okolje.

Politiki niso hoteli poslušati mnenj in predlogov društva za varstvo okolja, ko so se odločali za velike investicije v našem mestu. Tako so na primer zgradili Cankarjev dom brez ustreznih parkirišč. Poslopje RTV je tudi brez parkirnih prostorov. Zgradili so novo Prešernovo cesto, za katero bi prav gotovo lahko našli drugačne rešitve in prav tako po njihovem mnenju tudi Karlovski most ne rešuje položaja v tem predelu.

V razpravi so navedli še vrsto povsem drobnih zahtev, za katere pa doslej ni bilo posluha. Tako na primer ni nobenega problema, če neka organizacija pred svojim vhodom namesti na cesti verigo in si s tem zagotovi parkirni prostor, velik problem pa je pred šolo Janeza Levca v Stari Ljubljani, kjer že vrsto let nihče noče slišati o tem, da bi namestili znak za prepoved parkiranja, da bi s tem naredili prostor za šolarje. Še vedno nam ni uspelo spraviti smeti s cest. Odvoz je prepočasen, smeti se razstresejo po tleh in mesto že zasenja zaudarjati. Krajani Trga osvoboditve in Gradišča že vrsto let prosijo za semafor in ni razlo-

ga, da jim ne bi ugodili. Zavod za zdravstveno varstvo ugotavlja zdravstveno ogroženost otrok in

vendar nihče ničesar ne ukrene. Imamo dobre zakone in če bi jih izpolnjevali nam ne bi bilo treba sedeti tukaj, so poudarili na seji.

Ob številnih vprašanjih so se dotaknili tudi toplifikacije, za katero so menili, da bi jo morali pospešeno vpeljati v vse mesto, s čimer bi tudi mnogo prispevali k čistejšemu ozračju.

N.I.

OSTRA STALIŠČA POLITIČNEGA AKTIVA KS TABOR

Politična diverzija

Predsedstvo krajevne konference SZDL Tabor je sklicalo člane osnovnih organizacij ZK in vodstva družbenopolitičnih organizacij in društev, ki so 4. marca obravnavali pobudo predsedstva SFRJ za začetek razprave o ustavnih spremembah in informacijo o nekaterih prispevkih v Novi reviji, plakatu za dan mladosti in pobudi za ustanovitev sklada solidarnosti.

Člani omenjenih vodstev družbenopolitičnih organizacij so zavrnili in obtožili vse poskuse politične diverzije in druge poskuse rušenja avnojskih načel in načel republiške in zvezne ustave. Obsojili in zavrnili so prispevke v 57. številki Nove revije, ki skušajo rušiti ustavni red in zakonitost naše družbe, vnašajo nemir in razdor med ljudmi. Od avtorjev in urednikov omenjene revije zahtevajo politično in pravno odgovornost.

Hkrati zahtevajo učinkovito akcijo na vseh ravneh družbenopolitičnega življenja in dela ter vztrajanja na Titovi poti. Akcija mora biti usmerjena k učinkoviti gospodarski stabilizaciji, ne pa v izčrpavanje ustvarjalnih sil na neplodnem verbalizmu. Delavski razred je edini, ki lahko zagotovi stabilnost gospodarstva. Vse kar je odtujevanje od delavskega razreda in deluje proti njemu je treba na vseh ravneh in v vseh središčih odločno in pravočasno zavrniti.

Politični aktiv obsoja vse provokacije, ki so vnesle nered in nemir v akcijo štafete mladosti. Sprenevedanja o zasnovi in vsebini plakata Skupine Novi kolektivizem so nedopustne, žaljive in kažejo nizko raven in odkrito provokacijo avtorjev. S takšnimi in podobnimi diverzijami grobo žalijo narode in narodnosti naše socialistične in samoupravne Jugoslavije. Pobudnike ustanovitve »sklada solidarnosti« vabijo, naj se vključijo v že obstoječe oblike zbiranja sredstev za vse vrste solidarnosti, kot so akcija Rdečega križa, solidarnost ob elementarnih nesrečah, bodisi v okviru sindikata ali SZDL. Tudi solidarnostni sklad ob elementarnih in obratnih nesrečah v Zagorju, Štorkah pa še drugod po Sloveniji in

Jugoslaviji, je vedno odprt za vključevanje in takojšnje akcije, s katerimi želimo pomagati bližnjemu v nesreči.

Sklepe in stališča političnega aktiva je podprla skupščina KS Tabor na seji 5. marca.

SEJA OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS

Upreti se vsem provokacijam

Informacija o idejnopolitičnem stanju v družbi in prodiranju meščanske desnice, ki jo je centralni komite ZKJ poslal osnovnim organizacijam, je bila izhodišče za razpravo na seji občinskega komiteja ZKS, ki se je sestal 9. marca. Informacijo so obravnavale osnovne organizacije v naši občini in tako je občinski komite povzel glavne ugotovitve. Ker pa je bila seja komiteja prav v času žgočih razprav okrog stališč nekaterih avtorjev v Novi reviji, se člani na seji niso mogli izogniti tudi tem vprašanjem.

Iz uvodnih misli povzemamo, da so osnovne organizacije imele vrsto pripomb in informacij Centralnega komiteja, zlasti zaradi njene abstraktnosti pa tudi zato, ker je bila po njihovem mnenju neutemeljeno opremljena »zaupno«. Marsikje so se vprašali, kjer je pravzaprav naš glavni problem. Ali res neka meščanska desnica ali pa mogoče lastni birokratizem in etatistične težnje. Do vrste nacionalističnih pojavov prihaja zaradi naše nesposobnosti, da razrešimo težak ekonomski položaj.

Člani komiteja so v razpravi opozorili, da nimamo metode dela, ki bi nas pripeljala do večje učinkovitosti. Protisocialistični pojavi, do katerih je prišlo v zadnjem času, kot so prispevki v Novi reviji, zapleti v zvezi s plakatom ob Dnevu mladosti, in akcija

Zima je ponekod pustila pravo razdejanje. Takale je podoba Strelške ulice v krajevni skupnosti Poljane

V razpravi na seji so med drugimi tudi opozorili na eno od značilnosti vseh prispevkov v Novi reviji, v katerih nihče ne omenja delavcev. Ne smemo se pustiti, a nas speljejo na led z nekaterimi provokacijami in da naščuvajo Slovence proti drugim narodom v Jugoslaviji, so poudarili na seji. Uspreti se moramo težnjam, da bi zrahljali trdnost Jugoslavije in zato ne bi bila odveč misel, da bi se republiška vodstva družbenopolitičnih organizacij v vsej državi dogovorila za učinkovito akcijo. Če so avtorji gibanj, ki so v nasprotju z našo ureditvijo in našimi usmeritvami ofenzivni, potem to pomeni, da so izrabili našo pasivnost.

Ob tem so na seji opozorili na neučinkovitost našega dela, kar bi nam zelo nazorno pokazale analize tistih sklepov, ki smo jih uspeli uresničiti. Ugotavljamo pa, da ne uresničujemo niti sklepov partijskih kongresov. Ob tem smo slišali tudi vprašanja, kaj zadene vodilne politike, če ne izpolnjujejo svojih obveznosti in če delajo slabo. Na koncu so člani komiteja ugotovili, da je bila razprava o političnem položaju v naši družbi celovita, vsestranska in poglobljena.

N.I.

meznih tekstov lahko prispevata k preglednosti ustave, ne moreta pa iti v škodo njene razumljivosti. Zaradi tega bo potrebno pri uveljavljanju te težnje stalno ocenjevati obe načeli.

Pomembno mesto v dosedanjih razmišljanjih je dobilo vprašanje suverenosti republik znotraj federativne ureditve Jugoslavije. Pri tem ne mislim polemizirati z javno objavljenimi tezami o tako imenovani nacionalni ogroženosti Slovenije ali o tezi, da smo se na drugem zasedanju AVNOJ odpovedali suverenosti. Globoko sem prepričan, da take razprave v svoji zasnovi niso dobronamerne. Prve v bistvu zanikajo zgodovinske težnje slovenskega naroda, da uveljavlja svojo suverenost v skupni državi Jugoslaviji in obuja težnje po vrnitvi Slovenije v »srednje evropski« prostor. V prostor, kjer je bila Slovenija stoletja zatirana in kjer je bila prav zaradi takega položaja obsojena na izginotje. Druga teza pa pomeni krepitev centralizma, ki nosi v svoji posledici prav tako nevarnost postopnega vtapljanja v neki imaginarni jugoslovanski prostor. Pravica vsakega naroda do samoodločbe z avnojskimi sklepi ni bila v ničemer okrnjena. To je bila odločitev, ki je utemeljila našo novo skupno državo kot državo svobodnih in enakopravnih narodov in narodnosti. Hotenje ostajati v taki zvezni državi mora vsak narod vsakodnev-

no potrjevati s svojim deležem v krepitvi vezi med narodi, ki jo sestavljajo in ne s trganjem teh vezi. Kajti Slovenci smo vselej kakor interesno in razvojno veliko bolj povezani na Jugoslavijo kot na katerokoli drugo državno skupnost v Evropi.

Kaj sodi v republiko, kaj v federacijo

Povsem drugo je vprašanje krepitve ali slabljenja centralističnih teženj, ki so v našem prostoru prisotne. Podrobnejša razmejitve, kaj spada v pristojnost federacije in kaj v izključno pristojnost republik, bi bila vsekakor na mestu. Kajti federacija ni in ne more biti država nad državami, ki jo sestavljajo. Načelo nacionalne enakopravnosti narodov in republik v federaciji pomeni le skupno, soglasno reševanje zadev, za katere smo se dogovorili, da jih rešujemo v federaciji. Pri tem je načelo preglasovanja izključeno. To pa pomeni, da v federaciji rešujemo te zadeve skupaj z drugimi in ne mimo ali brez njih. Pri tem pa, kot v vsaki pravni državi, velja načelo zakonitosti. To pomeni, da zvezni zakon velja v vsej federaciji in imajo zvezni organi pravico in dolžnost nadzirati izvajanje teh zakonov v vsej državi. Prav tega nadzora pa tudi odgovornosti republik za izvajanje zveznih zakonov, je bilo doslej premalo ali pa se je premalo dosledno izvajalo. To je dobilo svoj odraz v kršitvah zakonitosti na eni strani in

do zvezne regulative vprašanj, ki niso v njeni pristojnosti.

V javni razpravi bomo morali vsekakor dati primeren poudarek tudi vprašanjem dograjevanja samoupravnega sistema, volitvam delegatov in vlogi izvršilnih organov. Poenostavitve delegatskega sistema je nujnost, ki jo narekujejo dosedanje izkušnje, vendar moramo pri tem skrbno paziti, da s poenostavitvijo ne onemogočimo dejanskega odločanja. Ločiti moramo oblike in načine konstituiranja samoupravnih institucij od vsebine samoupravnega odločanja. Slednjega nikakor ne moremo oškodovati v korist prvega.

Posredne ali neposredne volitve

Prav tako zasluži posebno pozornost vprašanje volitev delegatov. Zagovorniki izključno neposrednih volitev tako delegatov kot tudi nosilcev funkcij v samoupravnih organih, vidijo skoraj izključno problem v volitvah delegatov in nosilcev funkcij v družbenopolitičnih skupnostih. Pri tem še posebej poudarjajo, da volitve delegacij za zbornice občinskih skupščin niso problematične. Take postanejo šele pri izvolitvi delegatov in funkcionarjev republiške in zvezne skupščine. To vprašanje je glede na še prisoten način volitev poslancev, kot jih pozna ostali svet, potrebno temeljito pro-

učiti. Vendar pa bi lahko vsakršna izključnost v razpravi in v odločitvi bistveno vplivala na razvoj delegatskega sistema. Poznali bi namreč dvoje vrst delegatov: ene le za občinsko raven in druge za republiško ter zvezno. Odprto postaja vprašanje medsebojnega usklajevanja pa tudi vpliva občinskih skupščin na politiko republike in zveze. Vse te dileme bo potrebno v javni razpravi obdelati in najti ustrezne rešitve.

Vse republiške skupščine so na zadnjih sejah dale soglasje pobudi predsedstva SFRJ za ustavne spremembe. S tem se dejansko odpira široka javna razprava o tej temi. Od vseh organizacij SZDL bo odvisno, v kolikšni meri bodo prišla do izraza hotenja občanov in njihovi prispevki v razpravi. Nepopolna razmišljanja, ki sem jih podal bodo dosegla svoj namen le, če bodo vzpodbudila vse, ki lahko v javni razpravi soprispevajo k dopolnitvam in spremembam ustave v smeri nadaljnje krepitve sistema samoupravnega socializma. V javni razpravi moramo ustvariti ozračje konstruktivnega in strpnega dialoga, čeprav tudi med različnimi pogledi, ki bo privedel do razčiščenja odprtih vprašanj. Sama javna razprava bo pokazala zrelost naše družbe in njeno vitalno sposobnost za izhod iz sedanjih težav.

IVO BERNARD